

3974

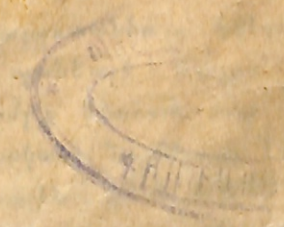
281.6

5-55

281.6
У. 55

У. 211

Трудовое законодательство
Временное

281.6
У. 55

2010

1886

Կրթութեամբ

11468-42
Կրթութեամբ 3668-42

W. 2M

280

909-56

281.6
5-55

ՄԱՍԵԱՅ ՈՐԴԻՈՅՆ, ԵՂԻՇԷԻ

ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ՓՆԱՐԸ.

Ի Հանդիսի Օժման նորընտիր Հայրապետի և
Ծայրագոյն Պատրիարքի Արարատեան Առաքե-
լական Մայր Եկեղեցւոյ Սրբոյ Կաթողիկէ
Էջմիածնի Տեառն և Տեառն ՄԱԿԱՐԱՅ Ա.

Ի 10-ն Նոյեմբերի, 1885 ամի, Ի Ա. Էջմիածին:

Գրեցաւ Ի 5 Նոյեմ. նոյն (1885) ամի Ի Տիֆլիս:

Սուրբ Էջմիածինը, այն է՝ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Մեծ Դպրոցն, իմ գերերջանիկ և պանծալի Մայրը՝ որով
անարատ արգանդից, Հոգևոր երկամբք ծնուած եմք Հայ-
երս, այսօր՝ (որ ներկայ 1885 թուականի Նոյեմբերի 10 եր-
րորդ օրն է), Իւր նորընտիր Փեսային — Տ. Տ. ՄԱԿԱՐ Ա.
Ծայրագոյն Պատրիարքի և ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի
Օժման Հանդէսն է տօնուժ, իւր Միաբանական Սուրբ Հարց,
Հայկական ընդհանուր Ժողովրդեան, և բոլոր Եկեղեցեաց
Ուխտի հետ:

Հայոց Գրիգորին, Սուրբ Լուսաւորչի այս Վեհ Սրբաւայրը՝ որ Հայոց պարծանաց միակ Քահն է՝ արդէն երկու տարի և ինն ամսից ի վեր՝ զրկուած լինելով իւր նախկին Գահակալից՝ ի Տէր Հանգուցեալ երջանկայիշատակ Գէորգ Դ. քաջարթուն Հայրապետից, կարտասուէր և կսգայր իւր անգին կորուստը՝ ի տեսիլ աշխարհի, հրեշտակաց և մարդկան. արկանելով նաև բոլոր Հայ ազգը և Հայ Եկեղեցին, և Դպրոցներն և ձեմարանք, և այլ և այլ հաստատութիւնքն՝ սրտակէզ տրտմութեան, վշտերի, և տեսակ տեսակ մտաւորական և բարոյական աղէտների մէջ:

Ո՛հ, այն օրերը, այն տրտասուալից և տիրազին ժամերը՝ արգարե, Միածնաէջ Աթոռոյն, — Արարատեան Մայր Եկեղեցւոյ հոգեկան ներքին վիշտը, և սրտին կսկիծը և հառաչանքը և տեսարանը՝ շատ և շատ ցաւալի և քստմնելի էր նաև ամէն մի մտածող և զգայուն Հայի համար, ճշմարիտ և բարեսէր Հայի սիրտ ունեցողների համար:

Արդեօք, այս թախծալի և արտասուելի ժամանակներին՝ ընդհանուր Հայ ազգի հետ ի միասին՝ մենք ևս ինչ էինք տեսնում և շօշափում. — Աստուածայարկ Սուրբ տաճարի լուսեղէն Խորանին երեսը՝ մի սեւ Վարագոյր. կարծում էիր, թէ՛ աշխարհապարփակ տիեզերակալ մութը (թոհ և բոհ), տիրէ է Մայր Աթոռին. որով ցոյց կ'տար, թէ՛ ամէն Կոյսերի Իսկուհին, Լուսածին Ծնող Առաքելական ուղղափառ Սուրբ Եկեղեցին՝ զրկուել է իւր բազմահանճար և բազմաբգին Սուրբ Փեսայից. և իւր ողբաձայն պղնձի, — Զանգակի՝ խորհրդական լեզուով ևս՝ սփռում էր իւր անմահ Աթոռակալի անակնկալ մահուան գոյժը՝ բոլոր աշխարհի մէջ, խուզ հրաւիրելով և Հայկական Ժողովուրդը. Որոյ (Լ. Գահի) տրտմութեան և թշուառութեան կայծակները՝ թափվում էին ամէնաբարձր դասակարգերից սկսած՝ մինչև անհաց, անտէր, անտուն, և աննշան յետին աղքատին, ստրկին, Հովուին և Մշակին, և Դիւղացու անպաճոյճ խիւղի մէջ: Տխրագին Հայնով՝ Իւր (Եջմիածնի) հետ միասին՝ լալիս էին և Հայկո-

կոն Եկեղեցեաց և Մենաստանաց և Վանօրէից բոլոր զանգակներն՝ Հայն տալով ամէնքիս, թէ՛ «թռեալ, սլացաւ Ձեր քաջ Հայրապետն, ո՛վ Հայեր. այսուհետև տեսնում էք Նորան, ո՛հ, անլոյս, անարև, մութ պաստառի քօղով՝ անգութ մահուան օրօրոցում, — Դագաղում, չորս փայտի մէջ. որբափայլ Գլուխը և պայծառ ձակատը՝ տխրատեսիլ Դագաղի թաւիշեայ սեւ բարձի վերայ հանգչեցուցած. այն Գլուխը՝ որ դեռ ևս պիտի գործէր իւր նազելի Հայ ազգի ներկայ և ապագայ սերունդների լուսաւորութեան, կրթութեան, բարոյականութեան և լուսաշագիծութեան համար:» Թերևս, բոլոր Հայկազունք՝ իւրեանց սգալից աչքերը դէպի այս Հոգեւոր Աթոռը դարձուցած՝ փնտռում էին իւրեանց Հովիւը՝ և լալիս էին անդադար, ազգի ազգի ողբերով, ինչպէս երբեմն Հինն Իսրայէլ՝ տխուր և սգաւոր, ձեռն ի ծնօտի՝ Բաբելացւոց գետերի ափերում նստած՝ նոյն իսկ օտար, անծանօթ երկրի գետերի ալիքներին էր խառնում իւր արտասուքը, և ողբերն ու ցաւերը. բայց և այսպէս՝ Հայոց Աշխարհի տարաբաղդ որդիքը՝ առաւել զգայուն և վառ երևակայութեամբ և անսահման սգով՝ հառաչում էին շատ աղէտալի. — Ո՛ւր է մեր Հովիւը, մեր լուսատու Արփին, մեր Խնամատարը, ո՛հ, ո՛ւր գնաց նա...»: Ծաղկանց Թաղուհի Վարդն, և Շուշան, Քոյր և Եղբայր, — Ազգային երկսեռ Դպրոցներն ևս՝ Ախուրեան գետի պղտոր և արիւնոտ ալեաց մէջ ընկած՝ սև ազգեստ, տիրադէմ, աղի արցունքներն կուրծքերին վերայ՝ ողբով, սգով տրորված, կեանք, խնդութիւն և ուրախութիւն կորուցած՝ իւրեանց Պետն էին որոնում, և հարցանում. կարծում էին, թէ՛ ալիքներն զայն տարին. — Աւետաբեր հոգմիկ, և ալիք հայրենեաց՝ մի թէ՛ ունիք մի լուր, և կամ դուք և՛ ողբայք և սգայք զԴիտապետն Հայկազանց. » ափսոս, շատ ափսոս. և ալիք և հոգմիկ՝ կարեւոր, ողբանուէր, անդէն և եթ՝ հեծեծեցին և լացին. — Նա ի դագաղ... ի դագաղ, մի այլ ևս փնտռէք, ո՛վ Հայք... » կանչեցին: Աւաղ մեզ, և ալիք և վտակներ, իմ

Հայրենի գետակն Հրազդան, Երասխ և Մասիս, Այրարատ և Արագած, ու Անին ևս՝ իւր անթագ, անսպասկ, և սգապատ Գլուխը՝ առաւել ևս ի հող խոնարհեցուցած՝ սգում էր անտանելի, երբ տեսնում էր՝ այն, — Իւր աննկուն Հայրապետի իշխանական Դաւազանը՝ վայր ընկած ի սնար. Գահը՝ նուիրական վեհ Գահը, որ սուրբ Թադդէի և Բարդուղիմեայ Մեծ Առաքեալների ձեռք է հաստատուած, իբր մաքուր Մարմին Յիսուսի գըլխին՝ Աւետարանի ուղիղ սկզբանց և ուղղափառ Հաւատոյ Դաւանութեան հիման վերայ՝ ոհ, սեաւ թաւիշով և մութ քօղով էր ծածկուած. — գեղապանծ Սուրբ Թադդ, որ արևի նման շողշողում էր՝ սգաթոյր շրդարշով քօղարկուած. Նափորտապատն և Վակաս, Պազսանք և Շուրջառք՝ անշուք, անծիծաղ՝ ընդ տխրական մութ քօղով ծալուած, ցան և ցիր ընկած. անուշահոտ խնկոց Սուրբ Սեղաններն, փրկարար Խաչերն, Աւետարաններն և Կտակարանք, Շնորհաբաշխ Սկիհներն, բուրվառք և ցնծղայք, Նահապետաց և Մարտիրոսաց՝ Կուսանաց և ձգնաւորաց՝ Հայրապետաց և Առաքելոց՝ խնկելի, պաշտելի և երկրպագելի նշխարներին վերայ՝ սեաւ պատանք ձգած։ Եւ ահա՝ այստեղ, այս աղետալի ժամին՝ կտեսնէիր հոգեկան աչօք՝ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Առաքելաշնորհ Սուրբ Հարց՝ սքանչելատեսիլ ժողովը, մի այնպիսի Աստուածատեսիլ Հոգեխառնութեամբ, որին ընդարձակ և ճիշդ նկարագրութիւնը՝ անգոր է իմ գրիչը այստեղ արձանագրելու. — ո՞վ հրաշալեացս, Երանելեաց հոգիք՝ կարծես, նոյն իօկ կենդանի սուրբ Հարց հետ՝ Միածնաեջճան մեծախորհուրդ սուրբ Սեղանի, Աստուածահաստատ երկնաշէն Խորանի սրբազնացեալ Բեմի վերայ՝ դէմ տու դէմ շուրջառններն առած՝ կանգնած էին հանգուցեալ Հայրապետի Դազադին չորս բոլորը. — Պալհաւեան սուրբ Ծերունին — Մեծն Ներսէս՝ իւր հրեշտակատեսիլ դեմօք և հոգեշունչ լեզուով. Գիւտ, և սուրբն Մեսրոպը, Հայկական գրերը կուրծքին վրայ՝ երկնքի աստղերից աւելի պայծառ և շողշողուն և փառաւոր. — Ներսէս չորրորդ, Երանաշնորհն Գրիգորիոս՝ իւր

Աստուածային Քնարն, սուրբ Նարեկը իձեռին բռնած. Մանգակունին և Յովհան, Խորենացին Մովսէս՝ իւր ճարտասան, պատմաբան լեզուով. Դաւիթ անյաղթն, Եղիշէն, Մամբրէն, Եզնիկ և Կորիւն, Գոշ Մխիթար, և Ազար. Գրիգոր Արշարունին և Խոսրով. Գրիգոր մագիստրոս, Գրիգոր Լաստիվերգեցին, մի այլ համազգեստով և պայծառութեամբ. Սարգիս Շնորհալին, Ներսէս Լամբրոնացին. Սուրբ Աւետիք երէց, և Լուսաւորիչն Հայոց Սուրբն Գրիգորիոս. որոյ փառաւոր և անմահ անուան հետ՝ ինչպէս կապուած է մեր Եկեղեցին և Պատմութիւնը և Հայ ազգը, նոյնպէս և այն ամէն, վերոյգրեալ մեր երանելի Նախնիքը և Իւր Յաջորդներն և Ժառանգներն ևս՝ անմարմին հոգւով միացած իւր հետ՝ ինչպէս իւրեանց մարմնաւոր արմատին հետ՝ հրեշտակային, հրեղէն երգերով, իրենց Նախորդ Մեծ Դահակային, Հայկական Եկեղեցւոց նախկին Պետին և մեր Պաշտպանին, ներբողականներ հիւսելով՝ կը հրաւիրէին, որ կնքէ վաղամեռիկ Հայրապետի սրբազան մարմինը՝ Իւր (հանգուցեալի) Հայրենի Ծիրմի մէջ. և կարծես, անդէն և եթ՝ կը նորոգուէր, և կը մարմնանայ Եկեղեցւոյ Պերճախօս Ձայնը, — կ'ատենաբանէր, և կ'աղօթէր Լուսաւորիչը, հայցելով Յիսուսից՝ որ զերջանիկ Հայրապետն զՏէր Դէորդ Դ. Երկնայնոց կարգը դասէ, երկնային Խորանաց մէջ։

Իսկ այսօր, գոհացողական և ուրախական փառաբերութիւն տիեզերաց Ստեղծողին, որ երկրի մէջ նկարուած՝ Երկնային սուրբ Խորանը, Առաքելական Մայր Եկեղեցին Սուրբ Եջմիածնի, Դշխուհեաց Դշխոյն, Իսկուհեաց Իսկուհին՝ վար առնելով Իւր այրիութեան տրտմալի, սգալի քօղը՝ հրբաւէր է կարգում բոլոր աշխարհին և ընդհանուր Հայ ազգին, թէ՛ — ահա, իմ նորընտիր Փեսայն, զՏէր Մակար Հայրապետ՝ բազմած է իւր վեհ Դահի վերայ. որի առաջ՝ ծունր են իջանում Իւր Ուխտի սուրբ Հարք և Հաւատոյ Մանկունք. և Իւր Կրօնական ազգարար փողով — զանգակի քաղցր և ուրախ հնչմամբ ևս՝ այս պայծառ և նուիրական օրը՝ կաւետէ՝ ոչ միայն Հայոց ընհանուր Եկեղեցիներին և ժողովրդեան, այլ

և Մենաստանաց և Վանօրէից, և Դպրոցներին և ձեմարաններին, և այն ամէն Ազգային Կրօնական և Բարոյական Հաստատութիւններին, որոնք գտնվում են զանազան Տէրութեանց Իշխանութեան ներքոյ:

Ես ևս՝ Հայկական ազգի ընդհանրութեան հետ, նորա՝ այս Կրօնական և Հոգեկան ընդհանուր ուրախութեան և ապահով Դրութեան մէջէն, իմ,—» մի կաթիլ արտասուքը «այստեղ արձանագրելուց յետոյ՝ առանձին թերթի վերայ, չեմ կարող անտարբեր և անզգայ մնալ՝ իբրեւ կոճղ անապատի, և չգրել մեր նորած Քահանայապետի ընտրութեան և Անձնաւորութեան հարցի վերաբերմամբ՝ այլ ևս մի քանի խօսք:

Նորապսակ Վեհափառի ընտրութիւնը՝ միշտ պէտք է մնայ Ազգային և Եկեղեցական մեզ ժամանակակից Պատմութեանց մէջ՝ իբրեւ մի չքնաղ նախազաղափար Ռուսիոյ Օգոստափառ Կայսեր Աղեքսանդր Գ ի, Բարձրագոյն Խնամակալութեան, Իմաստուն Տեսչութեան, և Մարդասիրութեան. ուստի, և աներկբայելի է՝ ճշմարիտ է, որ ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐՍ. ԿԱՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՆ կարեկցութիւնը, և խնամքը և սէրը՝ շատ մեծ և անսահման է իւր Հպատակ Հայ ազգի վերայ. որ և լաւ իմանալով մեր Հայրապետական Գահի նշանակութիւնը՝ ամէնողորմածաբար բարեհաճեցաւ՝ Հաստատել՝ այդ Կրօնական վեհ Գահի արժանաւոր Փոխանորդ՝ զՏէր ՄԱԿԱՐ Ա. Վեհափառն. որի ամենահաւատարիմ ծառայութիւնքն առաջի Օգոստափառ Պետութեանց Ռուսիոյ և Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ՝ իվաղ ժամանակաց հետէ, յայտնի էին Մեծ Արքային:

Գալով Նորին Վեհափառութեան անձնական կատարելութեանց վերայ՝ այսպէս կենթադրեմ, և կը հաստատեմ, որ Նա՝ Հայաստանի Եկեղեցւոյ այժմեան Անկիւնաքարերից և Գահաւորներից մինն է. և միանգամայն, անսկուն Պաշտպան Մայր Աթոռին՝ և Ազգի շահերին և իրաւունքներին. և մեր նախնի Սուրբ հարց Օրինաց Ուխտին և Կանոնաց սահմաններին ևս՝ քաջարթուն հըսկող և վերադիտող. լայնաթորհուրդ, շրջահայեաց, մեծիմաստ, հեռատես, երկայնամիտ,

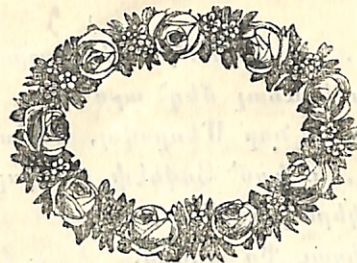
ներօղ, զնահատող, ճանաչող և վարձաւորող, անոխակալ և անփառասէր և ուսումնասէր. նա մանաւանդ՝ վեհանձն և ծանրակշիռ, որոնք Իւր Քաղաքականութեան և Իշխանական վարչութեան՝ գլխաւոր յատկանիշներն են: Այսպէս ուրեմն, ով իմ սիրելի և անմոռանալի Հայեր, Հայ մատենագիրներ, աշխոյժողի երիտասարդներ, Հայ մամուլներ, Խմբագրապետներ և Բանաստեղծներ, Հրապարակախօսներ և Լեզուագէտներ, Հայ ուսուցիչներ, ուսուցչուհիներ, և Ուսումնարանական և ձեմարանական Տեսուչներ, Հայ Հոգեւորականներ, Հարուստներ և Իշխանաւորներ, ահաւասիկ՝ մեք ամէնքս, աչքի առաջ և ունենալուց յետոյ վերոյգրեալ Հանգամանքներն և բոլոր ցոյցերն՝ պէտքէ վերանորոգենք մեր սրտի և Հոգւոյ մէջ, այն փալլուն յոյսերն՝ որ երբեմն, շողողում էին մեր դիմաց ազգի ազգի երևոյթներով, Կաթուղիկոսական ընտրելեաց հարցերի մէջ՝ Ազգի ներկայ և ապագայ բարօրութեան, լուսաւորութեան, կրթութեան և յառաջագիմութեան մասին. աներկմիտ լինելով, որ մեր Նորընտիր Վեհափառ Հայրապետը՝ իւր Ազգալոյս ճառագայթներով՝ ամէն խաւար, ամէն մութ հալածելուց յետոյ՝ ինչպէս Սուրբ Եղիշիմի հորիզոնից (եթէ գտնվում է), նոյնպէս և Իւր անընդմիջական Իշխանութեան ներքոյ գտնուած Հայկական բոլոր Եկեղեցիներից և Դպրոցներից, ձեմարաններից և Վանքերից, և ուրիշ ո՛ր և իցէ Բարոյական Հաստատութիւններից, այնուհետեւ՝ չպիտի խնայէ ո՛չ մի միջոց Ազգային Լուսաւորութեան գործի ասպարիզում՝ Ազգային Դաստիարակութեան, կրթութեան, Բարոյականութեան և յառաջգնացութեան համար. և իբրեւ մի Աստուածային Առիժ, Իւր Հերոսական ուսերու վերայ առած Հայ ժողովուրդը, և Նորա՝ այսինքն ժողովրդեան, փառքը, պատիւը և սէրն ևս՝ իբրու Մեսրոպեան անջինջ նշանագրեր, նոր ոսկետառեր, Իւր սրբափալ կուրծքին վերայ դրոշմած՝ հսկայի քայլերով պիտի յառաջ գնայ՝ եւրոպական լուսաւորութեան, կրթութեան, հիմնաւոր դաստիարակութեան, և այլ և այլ Քաղաքագիտական և կենցաղօգուտ զարգացմանց հոսանքի՝ Նախնական

գեղեցիկ բարեպաշտութեամբ, որն որ մեր Պապերուն միակ պարծանք էր՝ և անգին ժառանգութիւնը:

Եւ ահա, այս հաստատուն յոյսն և փափազն էր՝ որ և իմ սիրտն ու գրիչը շարժեց՝ Ազգին ներկայ Պահանջն և 'Իրութիւնը գիտնալով՝ առ այժմս այսքան միայն գրել, իմ Հայկական Քնարին թելերովը. որ և ի վերջոյ՝ մաղթելով Փրկչից, որ այսօր՝ իւր Տիրական Աթոռում բազմող նորապսակ Քահանայապետը և Արժանընտիր Գահակալն Սուրբ Կաթողիկէ Եջմիածնի՝ մեզ լուսատու շնորհէ, և միշտ զօրաւոր պահէ իւր Իշխանական Գերագահ Տեսչութեան մէջ՝ ի փառս Ազգի և Եկեղեցւոյ՝ խոնարհիմ ի համբոյր Աստուածաբեալ Աջոյ Նորին Վեհափառութեան.

Եւ կամ և մնամ, Ազգի և Եկեղեցւոյ միշտ անձնանուէր՝

Եղիշէ վարժապետ Մեծատունեան:

ԿԱԹՈՒԼՈՍԻ ԱՐՏԱՍՈՒՔ.

Ի փոխումն յաստեացս,

ՏԵՐ ԳԵՈՐԳ Դ.

ԱՅԳԱՍԵՐ ԵՒ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԵՐ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ ԱՍԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ:

Յոյժ սգաւոր հնչէ ահա, զիւր Զանգակ՝

Եջմիածին, ծածկեալ ի քօղ սևորակ. —

«Այրիացաւ, այրի մնամ, մինչև ցերբ...»

Հայաստանեայքս չսգացեն, ասա, լերբ...:

Մասիս: Գրգուռ, և Արագած, և Անի,

Տիրատեսիլ արտասուեսցեն, ոհ, քանի.

Եւ Խրամածն այս Վեհ Աթոռ Գրիգորի՝

Սևաքօղեալ, քանի մնայ որբ, այրի.

Սեղանք խնկոց՝ և Վարդգոյր Տաճարիս,

Սաղմոսարանք և Շարականք Սուրբ Բեմիս,

Բազպանք, շուրջառք, Խաչք և Սկիհք Շնորհաց,

Եւ Վակասին աչք ի տրոր՝ կան ի լաց:

Մովսիսական Յուպղ և Խոյրն սգաթոյր,

Առ սնարաւդ այդ՝ ցերբ մնան միայնոյր.

Ո՛վ՝ Տէր Գեորգ, Հովիւդ Քաջ և Արի,

Անմահացար, ... 'ւ անմահացիս յաշխարհի.
Զինչ նոր Մովսէս երևեալ մեզ՝ արդարեւ,
Նոր իմն Յեսուս, նոր Մեսրոպ, Սահակ Պարթեւ.
Կամ՝ նոր Ներսէս, և կամ՝ Յովսէփ ցանկալի, —
Բարոյական կերակրիչ Քո Հօտի:
Ի յԱրձանի դրոշմեցաւ Քո անուն,
Ո՛չ յօսկեղէն, այլ՝ ի մեր սիրտ գգայուն.
Հետք Քոց վայրաց՝ այլ ո՛չ երբէք ջնջեսցին,
Քոց շնորհաց արգասիք միշտ փայլեսցին:
Գիտեմ՝ ցաւիս, զի ձեմարանդ փոյթ թողեր, ...
Զայն որ յանուն քո, «Գէորգեան» կոչեցեր.
Զայն՝ որ քրտամբք քո և Ազգիդ՝ կառուցեր,
Ընդ Հովանեաւ Մայր Աթոռոյդ՝ անվեհեր.
Մի մտածեր, խաղաղ ննջեա ի Երմիդ.
Նուիրական է Դա՝ Աւանդ սուրբ Ուխտիդ.
Եւ թէ՛ ցորչափ կացցէ մնասցէ Հայոց Տուն,
Դարուց ի դարս՝ միշտ պանծասցի Քո անուն.
Նորոգեսցի որպէս փիւնիկ՝ ամէն օր,
Յերգս արկեալ զերջանիկ Հայրդ՝ օր ի օր:
Դու՝ ո՛չ միայն զայս ձեմարան և զԱթոռ՝
Հաներ ի լոյս, այլ զԴպրոցս բոլոր՝
Ի լոյս մտաց, ի գիտութեան՝ Դու ածեր.
Քոյր և Նղբայր՝ ի խաւարէ փրկեցեր:
Զապարտնս, և «զԱրարատ» ամսագիր՝
Ծաղկեցուցեր, իմաստութեամբդ երկնաձիբ.
Ճրագունք վառին, սփոփական լուսարփիք,
Շուրջ զԵրմաւդ՝ նոքտ Հայոց են մանկտիք.
Նոցա Հտուաճք՝ չերթան ի բաց՝ ի Երմէդ,
Նոցա արցունք՝ ի սուրբ ոսկերս Քո յաւէտ:
Եւ ցորչափ քիրտն հեղեր ի սէր քո Ազգի՝
Մարգարտազարդ Թագ ձեացաւ պանծալի.
Եւ ի Թագին Քում Հովանի՝ փթթեսցին,
Վարդն և Շուշան, Արմաւենին, Զիթենին:

Մի վրդովիր, ծաղկունք Քո՝ ո՛չ թարշամին,
Օրհնեալ է Հողն՝ յոր սերմն արկեր Դու՝ անգին.
Զի չեւ Աչք, Զեռն աւարառու չիք և աստ, ...
Ի Միութիւն Սիրոյ՝ և Մեք կամք զգաստ, ...:
Գալլք և Վագերք, Արջք և Առիւծք, Օձ, Կարիճք,
Մի իշխեսցեն հպիլ ի Սա, և Ուտիճք:
Համբոյր Երմիդ. հազար համբոյր ո՛վ Հայր մեր,
Հայցեմք՝ ընկալ զայս արտասուս վշտաբեր,
Ողբմք զարեւ կենաց Վեհիդ՝ շատ ողբամք,
Զրկեալք ի Քէն, ցորչափ 'ւ ի Քէն ամբաժ կամք.
Հիւժեալ մաշին Մանկունք Նորոյ Սիօնի,
Ցերք լուեցեն այլ ևս՝ ի ձայն Զանգակի,
Թէ՛ — «Ահա, գայ Փեսայն, ելէք յԱտենի....» —
....այլի՛ մնամ, լամ, և սգամ թախծալի...

ԵՂԻՇԷ ՎԱՐԺԱՊԵՏ ՄԵԾԱՏՈՒՆԵԱՆ

յԱխայցխայ. ի 11-ն Ապրիլի,
1884 ամի:

Տպագրեցաւ ԽԾ-ն Յունկարի, 1886 ամի ի Տփլիս:

Доз. Цензурою Тиф. 17 Декабря, 1885 г.

Тип. М. Вартанянца, Тройц. пер., д. № 11.

3974

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0211097

3852